

Предмет	ПАТОЛОГИЈА
Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломиран радиолошки технолог
Код	СРТ-216
Студиска година	Втора
Семестар	Трет
Вкупно часови	40
Кредити	2.5
Вид на предмет	Задолжителен
Предуслови	Исполнет услов за запишување во втора година
Изведува	Катедра по патологија
Одговорен наставник	Проф. д-р Миљана Толовска
Адреса:	Институт за патологија, Медицински факултет, 50 Дивизија 6, 1000, Скопје Тел. +389 2 3166911, e-mail: mtolovska@medf.ukim.edu.mk
Клучни зборови	Студии за радиолошки технолози, базични предмети, патологија
Учебни цели	<ul style="list-style-type: none"> • Здобивање на основни познавања од општа патологија • Здобивање на основни познавања од заболувањата на органите и системите во организмот
Кратка содржина	<p>Теоретска настава (20 часа):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основни механизми на настанување на болест • Клеточно оштетување и смрт (видови оштетувања, причини за оштетување, механизми на оштетување: исхемични хипоксични оштетувања, оштетување на клетка со слободни радикали, хемиски оштетувања, оштетувања со вируси, морфологија на реверзибилно и иреверзибилно оштетена клетка). • Клеточни адаптации на раст и диференцијација. • Хемодинамски нарушувања (едем, хиперемиија или конгестија, хеморагија, тромбоза, емболија, инфаркт, шок). • Акутно и хронично воспаление: етиолошки фактори, морфолошки форми на воспаление, системски ефекти од воспаление, одбрана на организмот од инфективни причинители, исход на акутно и хронично воспаление. • Морфолошки промени на болни ткива и органи. • Клеточен и хуморален имунитет со реакции на хиперсензитивност, најчести автоимунни заболувања. • Патологија на туморите: дефиниција, номенклатура, разлики меѓу бенигни и малигни тумори, епидемиологија на туморите, молекуларни основи на ракот, инвазија и метастазирање, карциногенеза. • Одбрана на организмот против туморите, • клинички белези на туморите. <p>Практична настава (20 часа):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање на основните методи за дијагноза на морфолошките промени: биопсија, микроскопирање, биохемиски методи. • Земање и транспорт на ткива и телесни течности за цитолошка, хистолошка анализа, хистохемиска, имунохистохемиска, имунофлуоресцентна, електрон-микроскопска техника, хромогена и флуоресцентна in situ хибридизација. Ex tempore биопсија. • Микроскопирање со приказ на репрезентативни случаи на основните патолошки промени кај реверзибилно и иреверзибилно оштетување на клетка, циркулаторни нарушувања, воспалителни процеси и тумори Опсервација на обдукција или приказ на 10 оперативни материјали од различни органски ситеми.

Организација	Теоретска настава: 20 часа Практична настава: 20 часа										
Методи на учење	Предавања, вежби										
Предвидени учебни резултати	Знаење и разбирање: Студентот ќе се стекне со знаење за влијанијата на средината врз појавата на патолошките промени на органите и ткивата. Клучни вештини: Студентот ќе биде оспособен за апликација на знаењето од патологија во совладувањето на другите медицински предмети.										
Специфични препораки за наставата	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добие потпис.</p> <p>Бодирање на активностите на студентот:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Вид на активност</th> <th>Бодови</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Теоретска настава</td> <td>10-20</td> </tr> <tr> <td>Практична настава</td> <td>15-20</td> </tr> <tr> <td>Континуирана проверка-1</td> <td>17-30</td> </tr> <tr> <td>Вкупно:</td> <td>60-100</td> </tr> </tbody> </table> <p>* присуство на теоретска настава: 51% - 60% - 10 бода; 61% - 70% - 11 бода; 71% - 80% - 12 бода; 81% - 90% - 13 бода; 91% - 100% - 15 бода.</p> <p>** практична настава: секоја вежба носи 1 бод (20 вежби): присуство - 0.5 бод бод активност на вежба - 0.5 бод</p>	Вид на активност	Бодови	Теоретска настава	10-20	Практична настава	15-20	Континуирана проверка-1	17-30	Вкупно:	60-100
Вид на активност	Бодови										
Теоретска настава	10-20										
Практична настава	15-20										
Континуирана проверка-1	17-30										
Вкупно:	60-100										
Проверка на знаења	<p>Континуирана проверка (колоквиум): Студентот е потребно редовно да ја посетува теоретската и практичната настава за да пристапи на континуираната проверка. Проверката е писмена (тест со повеќекратен избор). Студентот задолжително се јавува на колоквиум, во спротивно не стекнува право на потпис на крајот на семестарот.</p> <p>Студентот е должен да освои минимум бодови (60%) од континуираната проверка, во спротивно, се јавува на комплетен завршен испит.</p> <p>Завршен испит: Нема. Доколку студентот го положи колоквиумот, се оформува целосната оценка.</p> <p>Комплетен завршен испит: Студентот полага комплетен завршен испит ако не освоил минимум бодови (60%) на колоквиумот. Испитот претставува колоквиум што не е положен. Доколку студентот не го положи неположениот колоквиум, нема право на оформување на оценка.</p> <p>Оформување на целосната оценката: Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности, вклучувајќи ја и континуираната проверка.</p>										

	<p>ВОНРЕДНИ СТУДИИ:</p> <p>Се изведуваат 40% од предвидената теоретска и практична настава.</p> <p>Испитот се изведува во ИСПИТНИ СЕСИИ и се состои од:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тест со повеќекратен избор <p>Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности.</p>
<p>Учебни помагала</p>	<p>Основни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Одбрани поглавја од предавањата по општа патологија, група автори од Катедрата • Kumar V, Robbins SL, Cotran RS. Pathologic basis of disease, 6th ed. Elsevier Health Sciences, 1999 (Поглавје: 1, 2, 3, 4, 6 и 7) • Авторизирани предавања од Катедрата